

ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਬਦਲਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ

(16:13-40)

ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਫਿਲਿੱਪੋ ਵਿਚ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ “ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਾਉਣ ਲੱਗਾ” ਕਿਹਾ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:15); ਏਜੀਅਨ ਸਮੁੰਦਰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਉਹਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਮੰਨਿਆ।¹ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਇਸ ਨਵੇਂ ਪੜਾਅ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਬਦਲੀ ਦੇ ਇਕ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦੋ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ‘ਬ੍ਰਿਜ ਕਨਵਰਸ਼ੰਜ਼’ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਦੀ ਮਹਾਂਦੀਪ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਾ ਰਾਹ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ। ਪਿਛਲੇ ਭਾਗ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪਾਠ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਨਬਦਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੀ, ਲੁਦੀਆ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਦੂਜੀ ਮਨਬਦਲੀ ਵਿਚ ਰੋਮੀ ਦਰੋਗੇ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿਆਂਗੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਜਿਹਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਬਦਲ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਪਾਠ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾਓ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ‘ਮੁਕੰਮਲ ਤਲਾਸ਼’ ਮੰਨਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿਚ ਹੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਆਦਮੀ ਵਿਚ ਕੀ ਖ਼ੁਬੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ? ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਬਦ ਆਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੋਵੇ। ਉਹ ‘ਮੁਕੰਮਲ ਤਲਾਸ਼’ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗਾ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਹੈ? ਉਹ ‘ਆਦਰਸ਼ ਤਲਾਸ਼’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੰਜੀਲ ਸੁਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੋਵੇ, ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਬਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਬਰਾਦਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਵੇ, ਸਾਡੇ ਜਿੰਨਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ, ਸਾਡੇ ਹਾਣ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਜੇ ਅਸੀਂ ਕੁਆਰੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਕੁਆਰਾ ਹੋਵੇ, ਜੇ ਵਿਆਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਹੀ ਹੋਣ ਮੇਲ ਰੱਖਣਾ ਸਾਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪਾਠ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਇੰਜੀਲੀ ਦਰਸ਼ਣ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਕੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਉਹਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 16 ਅਧਿਆਇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜੀਲ ਸਭ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਇਕ ਦਿਲਖਿੱਚਵੀਂ ਵਪਾਰਨ (16:13-15)

ਪਿਛਲੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੰਜੀਲ ਨਾਲ ਲੁਦੀਆ ਨਾਂਅ ਦੀ ਇਕ ਕਾਮਯਾਬ ਵਪਾਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਦਲ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ 'ਇਕ ਦਿਲਖਿੱਚਵੀਂ ਵਪਾਰਨ' ਇਸ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪੌਲਸ, ਸੀਲਾਸ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਲੂਕਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਨਾਂਹ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਸੀ। ਜੇ ਸਮਾਨ (ਸ਼ਾਹੀ ਕਿਰਮਚੀ ਕੱਪੜਾ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਹ ਵੇਚਦੀ ਸੀ ਉਸ ਤੋਂ ਉਹਦੀ ਮਾਲੀ ਹਾਲਤ (ਇਕ ਵੱਡਾ ਮਕਾਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੌਕਰ) ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫ਼ਿਲਿੱਪੇ ਦੇ ਉੱਚ ਵਰਗੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ, ਪੌਲਸ ਵੀ ਤਾਂ ਸਿਖਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆਇਆ ਸੀ।

ਭੂਤ ਬੁੱਝਣੀ ਖਿੜ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੋੱਲੀ (16:16-22)

16:12 ਵਿਚ ਲੂਕਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, '... ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਕਈ ਦਿਨ ਓਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਰਹੇ।' ਉਸ ਦੌਰਾਨ, ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ (ਆਇਤ 40) ਅਤੇ ਇਕ ਮੰਡਲੀ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:1)। ਪਰ 16:16-22 ਵਿਚ ਲੂਕਾ ਝੱਟ ਫ਼ਿਲਿੱਪੇ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕੰਮ ਦੇ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਆਇਤ 16 ਵਿਚ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਇਉਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਦ ਅਸੀਂ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਸਾਂ ਤਾਂ ਇਕ ਗੋੱਲੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੀ² ਜਿਹਦੇ ਵਿਚ ਭੇਤ ਬੁੱਝਣ ਦੀ ਰੂਹ ਸੀ ਅਤੇ ਟੇਵੇ ਲਾ ਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਮਾ ਲਿਆਉਂਦੀ ਸੀ।'

'ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਥਾਨ' ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਢੇ ਹੋਵੇਗਾ (16:13), ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਲੁਦੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਉੱਥੇ ਦੁਆ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ; ਜਾਂ ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਈਮਾਨਦਾਰ ਆਦਮੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇ। ਰਾਹ ਵਿਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਇਕ ਗੋੱਲੀ' ਮਿਲੀ ਸੀ। ਲੁਦੀਆ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਇਸ ਗੋੱਲੀ ਵੱਲ ਮੁੜਨਾ ਉੱਚ ਵਰਗੀ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵੱਲ ਆਉਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ; ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਮਕਾਨ, ਫ਼ਰਨੀਚਰ ਅਤੇ ਔਜ਼ਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਇਸ ਗੋੱਲੀ ਵਿਚ 'ਭੇਤ ਬੁੱਝਣ ਦੀ ਰੂਹ ਸੀ।' ਯੂਨਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ 'ਅਜਗਰ ਦੀ ਰੂਹ'³ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਮਿਥਹਾਸ ਵਿਚ ਅਪੋਲੋ ਨੇ ਅਜਗਰ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਗਰ ਦੀ ਰੂਹ ਨੇ ਡੈਲਫੀ ਵਿਚ ਮਾਦਾ ਅਵਾਜ਼ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵੱਜੋਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੇ ਕਿ ਇਸ ਔਰਤ ਵਿਚ ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਡੇਲਫੀ ਦੀ ਰੱਬੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ‘ਅਜਗਰ ਦੀ ਰੂਹ’⁴ ਹੈ। ਲੂਕਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦਾ ਸੀ; ਉਹ ਤਾਂ ਨਰਮ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਿਚਾਰੀ ਲੜਕੀ ਵਿਚ ਬਦਰੂਹ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 5: 16 ਅਤੇ 8: 7 ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸੀ⁵ ਕਿ ਉਹ ਬਦਰੂਹ ਦੀ ਜਕੜ ਵਿਚ ਸੀ।⁶ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਬਦਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ,⁷ ਅਤੇ ਇਸ ਗੈਰ ਕੁਦਰਤੀ ਗਿਆਨ ਨੇ ਭੀੜ ਨੂੰ ਮੋਹਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੂਤ ਚੰਬੜੀ ਉਹ ਕੁੜੀ ‘ਭਵਿੱਖ ਦੱਸ ਕੇ’ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ‘ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਮਾ ਲਿਆਉਂਦੀ ਸੀ।’

ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਮਸੀਹੀਅਤ ਦੇ ਫੈਲਣ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੇਮੇਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ,⁸ ਪਰ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਫੇਰ ਤੋਂ ਸਿਰ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ, ਹੱਥ ਵੇਖਣ ਵਾਲੇ, ਬਲੌਰੀ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਵੇਖ ਕੇ ਭਵਿੱਖ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ, ਜਨਮ ਕੁੰਡਲੀਆਂ ਦੱਸਣ ਵਾਲਿਆਂ, ਟੇਵੇ ਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ, ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ, ਅਤੇ ਨਾਮਨਿਹਾਦ ਰੂਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ⁹ ਦੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਮ੍ਰੀਟ ਕੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੇ ਹਨ।

ਜਦ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਬਦਰੂਹ ਚੰਬੜੀ ਉਸ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਮਿਲੇ, ਤਾਂ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਕੁੜੀ ਨੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ‘ਮਗਰ ਆਣ ਕੇ ਹਾਕਾਂ ਮਾਰਦੀ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਅੱਤ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਦਾਸ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਰਾਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ’ (ਆਇਤ 17)। ਉਹਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਗਿਰਾਸੇਨੀ ਆਦਾਮੀ ਦੀ ਗੱਲ ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਦਰੂਹ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨੇ ਚੀਕ-ਚੀਕ ਕੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ‘ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ’ ਕਿਹਾ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 5: 7)। ਭੂਤ ਚੰਬੜੀ ਉਹ ਕੁੜੀ ਜਾਣਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸੇਵਕ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਲਿੱਪੋ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੀ ਸੀ।¹⁰ ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ‘ਭੂਤ ਨਿਹਚਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਬਦੇ ਹਨ’ (ਯਾਕੂਬ 2: 19)।

ਹਰ ਰੋਜ਼ ਜਦ ਹੀ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਸਾਥੀ ਜਾਂਦੇ, ਉਹ ਗੌਲੀ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਭੀੜ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਰੌਲਾ ਪਾਉਂਦੀ: ‘ਲੋਕ ਅੱਤ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਦਾਸ ਹਨ’ ਲੂਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਉਹ ਬਹੁਤ ਦਿਨਾਂ ਤੀਕਰ ਇਹ ਕਰਦੀ’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 16: 18ਓ)। ਆਖ਼ਰ, ਪੌਲਸ ਕੋਲੋਂ ਹੋਰ ਰਿਹਾ ਨਾ ਗਿਆ। ‘ਪੌਲਸ ਅੱਕ ਗਿਆ’¹¹ ਅਤੇ ਮੁੜ ਕੇ ਉਸ ਰੂਹ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਹੁਕਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਜਾਹ! ਅਤੇ ਉਹ ਓਸੇ ਘੜੀ ਨਿੱਕਲ ਗਈ’ (ਆਇਤ 18ਅ)।

ਇਸ ਆਇਤ ‘ਚ ਦੋ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ: (1) ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਗੁੱਸਾ ਕਿਉਂ ਆਇਆ ਜਦ ਕਿ ਉਹ ਸੱਚ ਬੋਲ ਰਹੀ ਸੀ? ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ

ਲੋਕ ਇਹ ਸਮਝਣ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਕਾਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਖ਼ਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਦਰੂਹ ਹੋਵੇ।¹² ਅਜਿਹਾ ਅਸਰ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (2) ਜੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੀ ਤਾਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬਦਰੂਹ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਐਨੀ ਦੇਰ ਕਿਉਂ ਲਾਈ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸੀ (ਆਇਤ 19)। ਉਹ ਕੁੜੀ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ। ਜੇ ਉਹ ਬਦਰੂਹ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਉਹਨੇ ਕੀਮਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਖਵਾਉਣਾ ਸੀ।¹³

ਪੌਲਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜੋ ਵੀ ਆਇਆ ਹੋਵੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਉਹਨੂੰ ਉਸ ਕੁੜੀ ਉੱਤੇ ਤਰਸ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਹਨੇ ਉਸ ਰੂਹ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਕੁੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਜਾਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ‘ਓਸੇ ਘੜੀ’ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਗਈ। ਤੁਸੀਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਸ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ: ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ, ਬਦਰੂਹ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਜਕੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ; ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਅਜ਼ਾਦ ਸੀ! ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਉਹਦਾ ਮਨ ਬੁਰਾਈ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਹੋਸ਼ ਵਿਚ ਆ ਗਈ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 5: 15)! ਕਾਸ਼ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹਦਾ ਕੀ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਚਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਦੀ ਸੀ, ਮਸੀਹੀ ਬਣ ਗਈ। ਪਰ ਲੂਕਾ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਉਸ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਉਹਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ (ਆਇਤ 19)। ਫਿਰ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਉਹ ਬਦਲਾਅ ਵੇਖਿਆ ਜੋ ਉਹਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ।

ਆਇਤ 19 ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ‘ਪਰ ਜਾਂ ਉਹ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਜੋ ਸਾਡੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਆਸ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ, ...’ ਲੂਕਾ ਨੇ ਇੱਥੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਘੁਮਾਇਆ ਹੈ, ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਆਇਤ 18 ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਇਆ ਸ਼ਬਦ ‘ਨਿੱਕਲ ਗਈ’ ਆਇਤ 19 ਵਿਚ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ’ ਹੈ। ਮੂਲ ਵਿਚ ਲੂਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦ ਬਦਰੂਹ ਨਿੱਕਲ ਗਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਬਟੂਏ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰੋ ਭਾਵ ਉਹਨੂੰ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਓ।

ਉਸ ਗੋਲੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ‘ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ’¹⁴ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਖਿੱਚ ਕੇ ਲੈ ਚੱਲੇ’¹⁵ (ਆਇਤ 19ਅ)। ‘ਬਜ਼ਾਰ’ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਬਣਿਆ ਚੌਂਕ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਹਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਖੰਭੇ, ਸੰਗਮਰਮਰ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।¹⁶ ਯੂਨਾਨੀ ਲੋਕ ਇਹਨੂੰ ‘ਅਗੋਗਾ’ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ¹⁷ ਅਤੇ ਰੋਮੀ ਇਹਨੂੰ ‘ਫੋਰਮ’ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਸੰਗਮਰਮਰ ਦਾ ਬਣਿਆ ਵਿਸ਼ਾਲ ਚਬੂਤਰਾ ਸੀ ਜਿਹਦੀ ਵਰਤੋਂ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਮਾਰੋਹਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇੱਥੇ, ਇਸ ਨੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਗੱਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।¹⁸

‘ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਲੈ ਜਾ ਕੇ’¹⁹ (ਆਇਤ 20ਉ), ਗੋਲੀ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਣ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਇਹ ਮਨੁੱਖ

ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦੀ ਹਨ ਸਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜਿੱਚ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰੀਤਾਂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਸਾਨੂੰ ਜੋ ਰੋਮੀ ਹਾਂ ਜੋਗ ਨਹੀਂ” (ਆਇਤਾਂ 20ਅ, 21)। ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਉੱਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ : “(1) ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ²⁰ (‘ਇਹ ਲੋਕ ਯਹੂਦੀ ਹਨ’), (2) ਸ਼ਰਾਫ਼ਤ ਅਤੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ²¹ (ਇਹ ‘ਸਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜਿੱਚ ਕਰਦੇ ਹਨ’) (3) ਦੇਸ਼ਭਗਤੀ²² (‘ਅਜਿਹੀਆਂ ਰੀਤਾਂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਸਾਨੂੰ ਜੋ ਰੋਮੀ ਹਾਂ ਯੋਗ ਨਹੀਂ’)” ਤਿੰਨ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਘੋੜੇ ਦੱਬ ਦਿੱਤੇ।²³

ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਭੀੜ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।²⁴ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਲਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਆਮ ਮੁਤਾਬਕ ਹੋਇਆ। “ਤਦ ਲੋਕ ਮਿਲ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ [ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ] ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਠੇ” (ਆਇਤ 22ਓ)। ਭੀੜ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਦੰਗਾ ਰੋਕਣ ਲਈ, ‘ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ [ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਦੇ] ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੀੜੇ ਪਾੜ ਕੇ ਬੈਂਤ ਮਾਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ’ (ਆਇਤ 22ਅ)।

ਕੁਟਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਹੀ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 35 ਅਤੇ 38 ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ‘ਪਿਆਦੇ’ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ‘ਪਿਆਦਾ’ ਯੂਨਾਨੀ ਦੇ ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ‘ਸੋਟੇ ਵਾਲਾ’ ਹੈ।²⁵ ਇਹ ਲੋਕ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਲਾਲ ਡੇਰੀ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਸੋਟੀਆਂ ਦੀ ਗੰਢ ਨਾਲ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਸੋਟੀਆਂ ਅੰਗੂਠੇ ਜਿਨੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਸੋਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ax ਹੁੰਦਾ ਸੀ।²⁶ ਇਹ ਗੰਢ ਰੋਮੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੇ ਅਮਲੀ ਤੌਰ ਤੇ ਫੌਰਨ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਰੋਮੀ ਸਾਧਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿੱਕੇ ਡਾਈਮ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਛਪਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।²⁷

ਰੋਮੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁਟਾਈ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੱਪੜੇ ਧੁਹ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਲੱਕ ਨੰਗਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਮਾਰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਹਦੇ ਕੱਪੜੇ ਖਿੱਚ ਕੇ ਨੰਗਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤਕ ਉਹਦੇ ਜਿਸਮ ਤੇ ਸੋਟੇ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋੜੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ 39 ਤਕ ਸੀਮਤ ਸੀ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:24) ਪਰ ਰੋਮੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁਟਾਈ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋੜਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਲੂਕਾ ਨੇ ਐਨਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ [ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ] ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ’ (ਆਇਤ 23)।

ਇੱਥੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਰੋਮੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਦੀ ਕੁਟਾਈ ਕਰਨਾ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਸਿਸੇਰੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ‘‘ਰੋਮੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਦੁਸ਼ਕਰਮ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੋੜੇ ਮਾਰਨਾ ਜੁਰਮ ਹੈ, ਉਹਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨਾ ਮਾਂ-ਪਿਓ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।’’²⁸ ਫਿਰ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੋਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕੇ (16:37) ਬਦਸਲੂਕੀ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ? ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ਪਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾ ਪਹੁੰਚੀ ਹੋਵੇ; ਆਖਰ ਹਾਲਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਨ।²⁹ ਇਸ ਕੁਟਾਈ ਉੱਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾ ਲਓ। ਇਹਦਾ ਖ਼ਾਸ ਮਹੱਤਵ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਜ਼ੁਲਮ ਹੈ।

ਬੇਅਦਬ ਰੋਮੀ ਦਰੋਗਾ (16:23-40)

ਕੈਦ (ਆਇਤਾਂ 23, 24)

‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੈਦਖਾਨੇ ਦੇ ਦਰੋਗੇ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਭਈ ਵੱਡੀ ਚੌਕਸੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਬਰਦਾਰੀ ਕਰ’ (ਆਇਤ 23)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਇ 16 ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਪਛਾਣ ਉਸ ਤੀਸਰੇ ਸ਼ਖ਼ਸ ਨਾਲ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿਦਗੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਰੋਮ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਏ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਬਸਤੀਆਂ ਵਸਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕਈ ਕਿਆਫ਼ੇ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਦਰੋਗਾ ਰੋਮੀ ਫੌਜ ਦਾ ਇਕ ਪੁਰਾਣਾ ਸਿਪਾਹੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ‘ਬੇਅਦਬ ਰੋਮੀ ਦਰੋਗਾ’ ਇਸ ਕਰਕੇ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਭੁਚਾਲ ਨਾਲ ਹੋਸ਼ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੂਹਾਨੀ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਉਹਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਸ ਦਰੋਗੇ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਦੀ ‘ਚੌਕਸੀ’ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ੋਸ਼ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦਾ ਸੁਭਾਅ ਕੁਝ ਦੂਜੇ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਵੇਖ ਕੇ ਮਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ‘ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਪਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰਲੇ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿਚ ਸੁੱਟਿਆ’ (ਆਇਤ 24)। ਅੰਦਰਲੇ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿਚ ਤਾਜ਼ੀ ਹਵਾ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਭਾਵ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਮੁਜ਼ਰਮਾਂ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਹਨੇਰੀ, ਸਿੱਲ੍ਹੀ, ਗੰਦੀ, ਚੂਹਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਕਾਲ ਕੋਠਰੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ। ਪਰ ਦਰੋਗਾ ਐਨੀ ਕਰੜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਹਨੇ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰੀਂ ਕਾਠ ਠੋਕ ਦਿੱਤਾ’ (ਆਇਤ 24)। ਸਜ਼ਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਫ਼ਰਸ਼ ਤੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਚੌੜੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰ ਲੱਕੜ ਵਿਚ ਠੋਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਗੋਂ ਇਹ ਤਸੀਹੇ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਵੀ ਸੀ। ਦਰੋਗੇ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਫੌਜ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸਿੱਖਿਆ ਸੀ ਉਸ ਵਿਚ ਤਰਸ ਨਾਅ ਦੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਹਨੇਰੀ ਕੋਠਰੀ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰ ਬੱਧੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਲੱਤਾਂ ਆਕੜਨ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਸਨ, ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਗਹਿਰੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪਿੱਠ ਨਾਲ ਢੋਅ ਲਾ ਕੇ ਬੈਠਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ (ਆਇਤ 33)। ਸਤਾਅ ਅਤੇ ਤਸੀਹੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਉੱਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਹਨੇ ਬੈਂਤਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਜਾਣ (2 ਕਰਿੰਥੀਆਂ 11:25³⁰) ਅਤੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪੋ ਵਿਚ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣ ਅਤੇ ਤਸਦੱਦ ਸਹਿਣ ਦੀ ਗੱਲ ਲਿਖੀ (1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:2)।

ਦਿਨ ਬੜੀ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਬੀਤ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰਾਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਦਰੋਗਾ ਸੌਣ ਲਈ ਚਲਿਆ ਗਿਆ, ਕੈਦੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਬਦਸਲੂਕੀ ਲਈ ਉਹਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪਛਤਾਵਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਦੀ ਨੀਂਦ ਖ਼ਰਾਬ ਹੁੰਦੀ।³¹ ਕਦੇ ਨਾ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦੀ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਹੋ ਗਈ।

ਤਾਰੀਫ਼ (ਆਇਤ 25)

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਹਨੇਰੀ ਕੋਠਰੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲੱਕਾਂ ਦੇ ਗਹਿਰੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਤੇ

ਖੂਨ ਜੰਮਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਬੇੜੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਾ ਸੀ? ਡਾਡਾਂ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ? ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ? ਪਰ ਲੂਕਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਅੱਧੀ ਕੁ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਦਾ ਭਜਨ ਗਾਉਂਦੇ ਸਨ’’³² (ਆਇਤ 25ਓ)। ਇਹ ਨਾ ਸੋਚੋ ਕਿ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਇਸ ਲਈ ਗਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿਸਮ ਅਰਾਮ ਲਈ ਪੁਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਗਾ ਰਹੇ ਸਨ।³³ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੋਣ ਤੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਖੁਦਾ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਜਦ ਸਭ ਕੁਝ ਗਲਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਗਾਉਣ ਲਈ ਬੜੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।³⁴ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ‘‘... ਸਭਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਅਰਥਾਤ ਪਿਤਾ ਦਾ ਸਦਾ ਧੰਨਵਾਦ’’ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5: 19, 20) ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਇਸ ਖੂਬੀ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਫ਼ਿਲਿੱਪੋ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਲੂਕਾ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਕਿ ਦੂਜੇ ਕੈਦੀ ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਦੇ ਸਨ’’ (ਆਇਤ 25ਅ)। ਦੂਜੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਦਰਲੀ ਕੋਠਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਡਾਡਾਂ ਅਤੇ ਗਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਦੁਆਵਾਂ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਭਜਨ ਨਹੀਂ ਸੁਣੇ ਸਨ।

ਸ਼ਕਤੀ (ਆਇਤਾਂ 26-30)।

ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਦੀ ਸੰਗਤੀ ਵਿਚ ਅਚਾਨਕ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈ ਗਈ ਜਦ ‘‘ਅਚਾਨਕ ਇਕ ਐਡਾ ਭੂਚਾਲ ਆਇਆ ਕਿ ਕੈਦਖਾਨੇ ਦੀਆਂ ਨੀਂਹਾਂ ਹਿੱਲ ਗਈਆਂ’’ (ਆਇਤ 26ਓ)। ਫ਼ਿਲਿੱਪੋ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਭੂਚਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਾ ਸੀ।³⁵ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਰਿਕਟਰ ਪੈਮਾਨੇ ਤੇ ਇਸ ਭੂਚਾਲ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਮਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਕੈਦਖਾਨੇ ਦੀਆਂ ਨੀਂਹਾਂ ਹਿਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਭੂਚਾਲ ਸੱਚਮੁੱਚ ‘‘ਵੱਡਾ’’ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਭੂਚਾਲ ਐਨਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕੈਦਖਾਨੇ ਦੇ ਫ਼ਾਟਕ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਏ ਅਤੇ ਕੰਧਾਂ ਵਿਚ ਤਰੇੜਾਂ ਆ ਗਈਆਂ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਬੋਲਟ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੈਦੀ ਬੇੜੀਆਂ ਵਿਚ ਬੱਧੇ ਹੋਏ ਸਨ। ‘‘ਅਤੇ ਝੱਟ ਸਾਰੇ ਬੁਹੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਏ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਈਆਂ’’ (ਆਇਤ 26ਅ)। ਇਹ ਭੂਚਾਲ ਕੁਦਰਤੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਵੀ,³⁶ ਪਰ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਰਾਤੀਂ ਗਾਏ ਗਏ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਸਵਰਗ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਰੌਲੇ ਕਰਕੇ ਦਰੋਗਾ ਗੂੜ੍ਹੀ ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਜਾਗ ਗਿਆ। ਉਹ ਘਬਰਾ ਕੇ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨੇ ਉਂਦਲੀ ਜਿਹੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਅੱਧ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਫ਼ਾਟਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। ‘‘ਕੈਦਖਾਨੇ ਦਾ ਦਰੋਗਾ ਜਾਗ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਜਾਂ ਕੈਦਖਾਨੇ ਦੇ ਬੁਹੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵੇਖੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝ ਕੇ ਭਈ ਕੈਦੀ ਭੱਜ ਗਏ ਹੋਣੇ ਹਨ ਤਲਵਾਰ ਧੂਈ ਅਤੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲੱਗਾ’’ (ਆਇਤ 27)। ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੈਦਖਾਨੇ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਸੌਂਪਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦੇਵੇ, ਪਰ ਰੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹਨੂੰ ਉਹੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਕੈਦੀ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।³⁷ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਇਕ ਦੋ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਜੇ ਉਹ ਭੱਜ ਗਏ ਹੁੰਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਦਰੋਗੇ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਉਹਨੂੰ ਹੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ

ਮਿਲਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਖਿਆਲ ਕਰਕੇ ਕਿ ‘ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਇੱਜ਼ਤਦਾਰ ਢੰਗ’ ਕੀ ਸੀ, ਉਹ ਦਰੋਗਾ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ।

ਸਮਝ ਲਓ ਕਿ ਇਹ ਮੂਰਤੀਪੂਜਕਾਂ ਦੀ ਫਿਲਾਸਫੀ ਸੀ, ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ। ਖੁਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨਾ ਕਦੇ ਵੀ ‘ਇੱਜ਼ਤਦਾਰ ਢੰਗ’ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਇਸ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹਰ ਰਾਹ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਬੁਰੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ, ਖੁਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ‘ਨਿਕਲਣ’ ਦਾ ਰਾਹ ਕੱਢ ਹੀ ਦੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਸ ਤਕਲੀਫ਼ ਨੂੰ ‘ਸਹਿ’ ਸਕਣ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10:13)।

ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਦਰੋਗੇ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਆਪਣੇ ਸੀਨ ‘ਚ ਮਾਰਨ ਲਈ ਚੁੱਕੀ, ‘ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਪੁਕਾਰ ਕੇ ਆਖਿਆ ਜੋ ਆਪ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪੁਚਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸਭ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹਾਂ!’ (ਆਇਤ 28)।³⁸ ਦਰੋਗੇ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ‘ਉਹ ਦੀਵੇ ਮੰਗਾ ਕੇ³⁹ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਦੌੜਿਆ’ (ਆਇਤ 29ਓ) ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੀ ਅੱਖੀਂ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕੇ। ਉਹਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਹੀ ਸਨ।⁴⁰ ਵੈਸਟਰਨ ਟੈਕਸਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਰੋਗੇ ਨੇ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ‘ਦੂਜੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।’ ‘ਅਰ ਕੰਬਦਾ ਕੰਬਦਾ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ’ (ਆਇਤ 29ਅ)। ਉਹਦੀ ਰੂਹ ਕੈਦਖਾਨੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਹਿੱਲ ਗਈ ਸੀ। ਜਦ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਨੂੰ ਉਹਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਲਈ ਉਹ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਤਕਲੀਫ਼, ਭਾਵ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੇ ਮੁਜਰਮ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਕ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਕ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਨਾਟਕੀ ਲੜੀ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਵਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਵਿਚ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ।⁴¹

ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਬਾਹਰ’ (ਆਇਤ 30ਓ) ਲਿਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਲਿਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ (ਆਇਤ 32) ਅਤੇ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗਾ, ‘ਹੇ ਮਹਾਪੁਰਖੋ, ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵਾਂ?’ (ਆਇਤ 30ਅ)। ਉਹਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਦਰੋਗੇ ਲਈ ‘ਬਚਾਇਆ ਜਾਵਾਂ’ ਦਾ ਸਹੀ ਸਹੀ ਮਤਲਬ ਕੀ ਸੀ? ਕੀ ਉਹ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚੋਂ ‘ਬਚਾਇਆ ਜਾਣ’ ਬਾਰੇ ਓਨਾਂ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਜਿੰਨਾ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ; ਜਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਜੋ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਡਰੇ ਹੋਏ ਮੂਰਤੀਪੂਜਕ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਪੁਕਾਰ ਸੀ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਇਹਦੇ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸਹੀ ਧਾਰਣਾ ਦਾ ਦਰੋਗੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਕਿਉਂ ਲੱਗਾ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਕੋਲ ਉਹਦਾ ਜਵਾਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਉਹਨੇ ਸੁਣੀ ਸੀ? ਕੀ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਨੂੰ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਗੋਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ‘ਅੱਤ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਦੇ ਦਾਸ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ... ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਰਾਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ’ (ਆਇਤ 17)? ਕੀ ਜਦ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰ ਲੱਕੜ ਵਿਚ ਠੋਕ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਕੁਝ ਕਿਹਾ

ਸੀ? ਕੀ ਉਹਨੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਉਹਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਅਸੀਂ ਪੱਕਾ ਜਵਾਬ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਐਨਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੇਅਦਬ ਮੂਰਤੀਪੂਜਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਿੱਲ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਸਿਆਹ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਕੰਢੇ ਖੜਾ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਉਹਨੇ ਵੇਖਿਆ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਅੰਦਰ ਤਕ ਕੰਬ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੁਕਾਰ ਉੱਠਿਆ ਸੀ, ‘‘ਹੇ ਮਹਾਂਪੁਰਖੇ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵਾਂ?’’

ਪ੍ਰਚਾਰ (ਆਇਤ 31)

ਉਹਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨਾਲ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਾਨੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕਰ ਤਾਂ ਤੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਘਰਾਣਾ ਬਚਾਏ ਜਾਓਗੇ’’ (ਆਇਤ 31)। ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖਲੋ ਕੇ, ਪਤਰਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਹੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ‘‘ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਬਚਾਏ ਜਾਣਾ ਹੈ’’ (4:12)। ਜੇ ਦਰੋਗਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਕਈ ਵਾਰ ਲੋਕ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਰੋਗੇ ਨੂੰ ਉਹੀ ਜਵਾਬ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰਨ (2:37): ‘‘ਤੋਬਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਦੇ ਲਈ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਵੋ ਤਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਦਾਨ ਪਾਓਗੇ’’ (2:38)। ਕੋਈ ਇਹ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਉਹੀ ਜਵਾਬ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਸੌਲਸ ਦੇ ਸਵਾਲ ‘‘ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ?’’ (22:10) ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ‘‘ਉੱਠ ਅਤੇ ਉਹ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਂਦਾ ਹੋਇਆ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਧੋ ਸੁੱਟ’’ (22:16)। ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ‘‘ਤੋਬਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਦੇ ਲਈ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਵੋ ਤਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਦਾਨ ਪਾਓਗੇ’’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:38); ‘‘ਉੱਠ ਅਤੇ ਉਹ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਂਦਾ ਹੋਇਆ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਧੋ ਸੁੱਟ’’ (22:16) ਫੇਰ ਤੋਂ ਵੇਖੋ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਕੁਝ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਯਿਸੂ ਦਾ ਨਾਂਅ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਕੌਣ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦਰੋਗੇ ਨੂੰ ਇਹਦਾ ਇਲਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ। ਉਸ ਅੰਨ੍ਹੇ ਵਾਂਗ ਜੇ ਉਹਨੂੰ ‘‘ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ’’ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉਹੀ ਪੁੱਛਦਾ ਕਿ ‘‘ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕਰਾਂ?’’ (ਯੂਹੰਨਾ 9:36)।

ਮਾਫ਼ੀ (ਆਇਤਾਂ 32-34)

ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਨੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਦਰੋਗੇ ਦੇ ਘੱਟ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ‘‘ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਸਨ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਵਚਨ

ਸੁਣਾਇਆ' (ਆਇਤ 32)। 'ਸੋ ਪ੍ਰਤੀਤ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸੁਣਨਾ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵਚਨ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ' (ਰੋਮੀਆਂ 10: 17)। 'ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਵਚਨ' ਵਿਚ ਸੱਚੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ 'ਵਚਨ' ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ (ਆਇਤ 34)। ਇਸ ਵਿਚ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਸਲੀਬ ਦਾ 'ਵਚਨ' ਵੀ ਸੀ। ਅਗਲੀ ਆਇਤ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਤੋਂ ਫ਼ਾਇਦਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ 'ਵਚਨ' ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ 'ਵਚਨ' ਵੀ ਸੀ ਜੋ ਉਹਦੇ ਬਾਅਦ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸੀ। 'ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੀ ਓਸੇ ਘੜੀ [ਦਰੋਗੇ] ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖਮ ਧੋਤੇ ਅਰ ਉਸ ਨੇ ਅਰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਘਰ ਦਿਆਂ ਨੇ ਓਸੇ ਵੇਲੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ' ⁴² (ਆਇਤ 33)। ਇਹ ਗਲ ਕਿ ਦਰੋਗੇ ਨੇ ਓਸੇ ਵੇਲੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ, ⁴³ ਉਹਦੀ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਉਹਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖਮ ਧੋਤੇ ਉਹਦੀ ਤੌਬਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ; ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਉਹਨੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ, ਉਹਦੇ ਸਮਰਪਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਦਰੋਗਾ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਡੁਬਕੀ ਕਿੱਥੇ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨੇੜੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਤਲਾਬ ਵਿਚ, ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰੋਂ ਬਾਹਰ ਗੈਂਗਾਈਟ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਹੋਣ।⁴⁴ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਦਰੋਗੇ ਨੇ 'ਉਨ੍ਹਾਂ [ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ] ਨੂੰ ਘਰ ਵਿਚ ਲਿਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਭੋਜਨ ਪਰੋਸਿਆ⁴⁵ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਸਣੇ ਵੱਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ' (ਆਇਤ 34)। ਇਕ ਰਾਤ ਵਿਚ ਉਹ ਦੋ ਵਾਰੀ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜਿਸਮਾਨੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਰੂਹਾਨੀ ਮੌਤ ਤੋਂ! ਉਹਦੀ ਆਤਮਾ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਦੇ ਕੈਦ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਪ ਦੀ ਕੈਦ ਵਿਚ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਅਜ਼ਾਦ ਸੀ!

ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਆਇਤ 34 ਵਿਚ 'ਪ੍ਰਤੀਤ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਰੋਗੇ ਦੁਆਰਾ ਵਚਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।⁴⁶ ਉਹਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਹ ਅਤੇ ਉਹਦਾ ਘਰਾਣਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ (ਆਇਤ 31)। ਉਹਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਵਚਨ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੌਬਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਫਿਰ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਡਿਨੋਮਿਨੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਲਈ ਆਇਤ 30 ਵਿਚ ਦਰੋਗੇ ਦੇ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਇਤ 31 ਵਿਚ ਉਹਦੇ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾ ਕੇ ਇੰਜ ਰੁਕ ਜਾਣਾ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਅਖੀਰ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।⁴⁷ ਜਿਵੇਂ ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 'ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।'⁴⁸ ਦਰੋਗੇ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਉਵੇਂ ਹੀ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਲੋਕ ਬਚਾਏ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ: ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਜੀਲ ਸੁਣਾਈ ਗਈ; ਉਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਲਿਆਂਦਾ; ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਤੌਬਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ।

ਵਿਰੋਧ (ਆਇਤਾਂ 35-40)

ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਨਿਚੋੜ ਹਾਸ਼ੇਹੀਣਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। 'ਜਾਂ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਪਿਆਦਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ [ਦਰੋਗੇ ਨੂੰ] ਕਹਾ ਭੇਜਿਆ ਭਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓ'⁴⁹

(ਆਇਤ 35)। ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਰਾਤ ਭਰ ਦਾ ਕੁਟਾਪਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੜਬੜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ। ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਦਰੋਗੇ ਨੇ ਹਾਕਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ‘‘ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕਹਾ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਸੋ ਹੁਣ ਨਿਕਲ ਕੇ ਸੁੱਖ ਸਾਂਦ ਨਾਲ ਚੱਲੇ ਜਾਓ’’ (ਆਇਤ 36)। ਉਹਨੇ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਨੂੰ ‘‘ਨਿਕਲ ਕੇ’’ ਚਲੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਇਸ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਭਾਈ ਨੂੰ ਉਲਝਣ ਵਿਚ ਪੈਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਰਾਤ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਦਰੋਗਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦੀ ਔਖੀ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਉਸ ਕੋਠਰੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਿੱਲਿਆ। ਉਹਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ (ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਮੂਲ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹੀ ਬੈਂਤ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹਦੀ ਪਿਟਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ) ਅਤੇ ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਜੋ ਰੋਮੀ⁵⁰ ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਂਤ ਮਾਰ ਕੇ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਭਲਾ, ਓਹ ਸਾਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕੀਤੇ ਕੱਢਦੇ ਹਨ? ਇਹ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸਗੋਂ ਓਹ ਆਪੇ ਆਣ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲੈ ਚੱਲਣ’’ (ਆਇਤ 37)। ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰੋਮੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਜ਼ਰਮ ਸੀ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਲੂਕ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਰੋਮ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਤਾਂ ਚਲੀ ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਕਲਮ ਹੋਣ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਪਿਆਦਿਆਂ ਨੇ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਮੁੜ ਕੇ ‘‘ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਸੁਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਣਿਆ ਜੋ ਇਹ ਰੋਮੀ ਹਨ ਤਾਂ ਡਰ ਗਏ। ਅਤੇ [ਆਪ ਕੈਦ ਵਿਚ] ਆਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਅਤੇ [ਕੈਦਖਾਨੇ ਚੋਂ] ਬਾਹਰ ਲਿਆ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜੋ ਸ਼ਹਿਰੋਂ ਚਲੇ ਜਾਓ’’ (ਆਇਤਾਂ 38, 39)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਹਿਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਝੁਕਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਅੱਗੇ ਮਿੰਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਰੌਲਾ ਪਾਇਆਂ ਸ਼ਹਿਰ ‘ਚੋਂ ਚਲੇ ਜਾਣ। ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੋਂ ਪਸੀਨਾ ਟਪਕ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਮੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ (ਰੋਮੀਆਂ 12: 17, 19)। ਸਗੋਂ ਉਹਨੇ ਜਵਾਨ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਲਈ ਇਕ ਨਮੂਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸੇ ਬਗ਼ੈਰ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੋਢੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਕਿਉਂ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 1: 28-20) ਆਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਚਾਨਕ ਸ਼ੱਕ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਸ਼ਹਿਰ ਛੱਡਣਾ ਪਿਆ ਸੀ।⁵¹

ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਮੈਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਰੋਮੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿਉਂ ਮੰਨ ਲਈ? ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ।⁵² ਜੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਰੋਮੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹਰ ਕੋਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਹੋਰ ਖੋਜ ਕਰਨ ਤੇ

ਮੈਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਜਵਾਬ ਮਿਲੇ: ਰੋਮੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਝੂਠਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਰੋਮੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਸੀ। ਐਚ. ਲਿਓ ਬੋਲਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ, 'ਰੋਮੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੌਤ ਸੀ; ਐਨੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਸਜ਼ਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਝੂਠਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ।'⁵³

ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਨਵੇਂ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਲਗਭਗ ਤਿਆਰ ਹੋਣਗੇ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਮੰਨ ਲਈ (ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇਗੀ)। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਗ਼ੈਰ ਹੜਬੜੀ ਦੇ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। 'ਤਦ ਉਹ ਕੈਦੋਂ ਛੁੱਟ ਕੇ ਲੁਦੀਆ ਦੇ ਗਏ' (ਆਇਤ 40ੳ),⁵⁴ ਜਿੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਚਲਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਉਹ ਥਾਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਇੱਕਠੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਾਫ਼ੀ ਭਾਈ ਉੱਥੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ; ਸ਼ਾਇਦ ਬੰਦਗੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ 12: 12)। 'ਅਰ [ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਨੇ] ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦਿੱਤੀ' (ਆਇਤ 40ਅ)। ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਇਹ ਉਹੀ ਦੋ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਹੋਈ ਸੀ; ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਿਕਰ ਆਪਣੀ ਖ਼ਾਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਗੋਂ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਜ਼ੁਕ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੀ। ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵਿਦਾਈ ਲੈ ਕੇ ਉਹ 'ਤੁਰ ਪਏ' (ਆਇਤ 40ੲ)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਮੰਡਲੀ ਕਾਇਮ ਹੋ ਗਈ ਜੋ ਹਰ ਸਾਲ ਗੁਜ਼ਰਨ ਨਾਲ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਿਆਰੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 1: 3-8; 4: 1)।

ਸਾਰ

ਆਪਣੇ ਪਾਠ ਦੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਬਦਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਬਕ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ: (1) ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਮਦਦ ਦੇ ਬਗ਼ੈਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦੀਆਂ। (2) ਪਰ, ਅਸੀਂ ਖ਼ੁਦਾ ਨਾਲ *ਸਹਿਯੋਗ* ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਕੇ। (3) ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਸਾਡਾ ਸਹਿਕਰਮੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ *ਕੋਈ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਨਾਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ*। ਜੇ ਮੈਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਫਿਲਿੱਪੋ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਜੋ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਉਹ ਝੱਲੀ ਗੋਲੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਜ਼ਾਲਮ ਰੋਮੀ ਦਰੋਗੇ ਦਾ ਨਾਂਅ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ।

ਦ *ਡਿਸਕਵਰਰਜ਼* ਵਿਚ ਡੈਨੀਅਲ ਬੁਰਸਟਿਨ ਨੇ ਬੋਜ਼ਾਦਰ ਟਾਪੂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸੀ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇਹ ਟੁਕੜਾ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਦੇ ਅਟਲਾਂਟਿਕ ਤਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਪੰਦਰਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਜਹਾਜ਼ ਓਧਰੋਂ ਦੀ ਜਾਣ ਦੀ ਹਿੱਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਬੋਜ਼ਾ ਟਾਪੂ ਦੂਜੇ ਟਾਪੂਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤਾ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹਦੇ ਬਾਰੇ, ਬੁਰੀਆਂ ਬੁਰੀਆਂ ਅਫ਼ਵਾਹਾਂ ਫੈਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਸ਼ਾਇਦ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੋਠੇ ਕੋਠੇ ਤਕ। ਬੁਰਸਟਿਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ 'ਮਨ ਵਿਚ ਇਕ ਰੁਕਾਵਟ' ਸੀ।⁵⁵

ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਅਸੀਂ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ‘ਮਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ’ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਆਫ ਸਭ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਸੁਣਾਈਏ।⁶

ਸਰਮਨ ਨੋਟਸ

ਕੁੜੀ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਲੋਭ ਅਤੇ ਲਾਲਚ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾ ਕੇ ਬਰੂਸ ਵਾਈਟ ਨੇ ਭੂਤ ਚੰਬੜੀ ਉਸ ਗੌਲੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਉਪਦੇਸ਼ (ਅਣ-ਛਪਿਆ) ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਕਿ (1) ਲੋਭ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ), (2) ਲੋਭ ਸੱਚਿਆਈ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੰਦਾ (ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਬਾਰੇ ਕੁੜੀ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ), (3) ਲੋਭ ਕਰਕੇ ਨਾਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਨਾਲ ਹੋਇਆ)। ਲੋਭ ਤੇ ਬਹੁਤਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਸੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਦੇ ਗਾਣੇ ਅਤੇ ਦੁਆ ਨਾਲ ‘ਰਾਤ ਨੂੰ ਗੀਤਾਂ’ ਤੇ ਬਹੁਤ ਬਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਰਿੱਕ ਐੱਚਲੇ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸੀਬਤ ਦੀ ‘ਰਾਤ ਵਿਚ ਗੀਤ’ ਅਸੀਂ ਵੀ ਗਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੇ ਅਸੀਂ ਵੀ (1) ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖੀਏ (2) ਸਵਰਗ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਧਨ ਰੱਖੀਏ ਅਤੇ (3) ਖੁਦਾ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖੀਏ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸਦਰਨ ਹਿਲਜ਼ ਚਰਚ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਾਈਸਟ, ਅਬਿਲੇਨ, ਟੈਕਸਸ ਵਿਚ 20 ਸਿਤੰਬਰ, 1986 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਰਮਨ ‘ਸਿੰਗਿੰਗ ਇਨ ਦ ਪੇਨ’ ਵਿੱਚੋਂ ਲਏ ਗਏ ਹਨ।

‘ਯੁੱਗਾਂ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 16:30) ਤੇ ਕਈ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਦਰੋਗੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਭਾਗ ਵਿਚ ਇਕ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ: (1) ‘ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਲਈ’-ਹਰ ਯੁੱਗ ਦਾ ਸਵਾਲ (2) ‘ਮੈਂ’-ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਸਵਾਲ, (3) ‘ਕੀ’-ਇਕ ਖੋਜ ਭਰਿਆ ਸਵਾਲ, (4) ‘ਕਰਾਂ’-ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਵਾਲ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਮਨਬਦਲੀਆਂ ਤੇ ਲੜੀਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਪਾਠ ਵਿਚ ਦਰੋਗੇ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਗੌਲੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਕੇ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਦਰੋਗੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੱਸੋ। ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਪੌਲਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ‘ਬੇਅਦਬ ਰੋਮੀ ਦਰੋਗਾ’ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਕੁਝ ਉੱਪਭਾਗ ਬਣਾਏ ਸਨ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਪੁਆਇੰਟ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦਰੋਗੇ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਮੈਂ ‘ਦਰੋਗੇ ਨੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਕਿਉਂ ਲਿਆ ਸੀ?’ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੁੱਛਦਾ ਹਾਂ, ‘ਜੇ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 16:30, 31 ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਹੀ ਬਚਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਦਰੋਗੇ ਨੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਕਿਉਂ ਲਿਆ ਸੀ?’ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੈਂ ਪੁੱਛਦਾ ਹਾਂ ‘ਜੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਹੋਣਾ

ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨੇ 'ਰਾਤ ਦੀ ਓਸੇ ਘੜੀ' ਬਪਤਿਸਮਾ ਕਿਉਂ ਲਿਆ ਸੀ?''

ਵਿਜ਼ੁਅਲ-ਏਡ ਨੋਟਸ

ਦਰੋਗੇ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਨਾਲ ਨਕਸ਼ੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਜ਼ੁਅਲ ਏਡ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ: ਨਕਸ਼ੇ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਸ਼ੁਰੂ ਦੀ ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਪੁਆਇੰਟ (ਪੁਆਇੰਟ ਓ) ਤੋਂ ਲਓ ਅਤੇ ਫਿਰ ਨਕਸ਼ੇ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਮੰਜ਼ਿਲ (ਪੁਆਇੰਟ ਅ) ਨੂੰ ਲਓ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਪੁਆਇੰਟਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਮੋਟੀ ਲਾਈਨ ਬਣਾ ਕੇ ਸੜਕ ਨੂੰ ਵਿਖਾਓ। ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਰਾਹ ਵਿਚ ਦੋ ਠਹਿਰਾਅ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾ ਲਓ। ਕਲਾਸ ਵਿਚ, ਨਕਸ਼ੇ ਨੂੰ ਵਿਖਾ ਕੇ ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਪੁਆਇੰਟ ਅ ਤਕ ਜਾਣ ਲਈ ਪੁਆਇੰਟ ਓ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਸਫ਼ਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ, 'ਮੇਰੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਹੈ? ਇਹੀ ਸਵਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਠਹਿਰਾਅ ਵਿਚ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਵਾਰ ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਉਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹਦਾ ਜਵਾਬ ਫ਼ਰਕ-ਫ਼ਰਕ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਵਾਰੀ ਉਹ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੇ ਹੋਰ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਇੱਕੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ ਕਿ 'ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ?' ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (2:37; 22:10; 16:30), ਪਰ ਹਰ ਵਾਰ ਉਹਦਾ ਜਵਾਬ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਫ਼ਰਕ ਮਿਲਿਆ (2:38; 22:16; 16:31)। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਆਪਸੀ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਫ਼ਰਕ-ਫ਼ਰਕ ਜਵਾਬ 'ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ' ਫ਼ਰਕ-ਫ਼ਰਕ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਵਾਲਿਆਂ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:15 ਵਿਚ 'ਤੁਹਾਨੂੰ' ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ('ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਸੁਣਾਉਣ ਲੱਗਾ'), ਪਰ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ 'ਤੁਹਾਨੂੰ' ਨਹੀਂ ਹੈ।²ਲੂਕਾ ਨੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਵਾਪਰਣ ਸਮੇਂ ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸੀ, ਉੱਤਮ ਪੁਰਖ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ।³ਅਜਗਰ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸੱਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਫੁੱਡਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਕੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।⁴ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਲੇਖਕ ਮੁਤਾਬਕ 'ਅਜਗਰ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਕਿਸੇ ਪੇਟਬੋਲਾ' ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕਈ ਆਧੁਨਿਕ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ 'ਪੇਟਬੋਲਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਸਹੀ ਨਾ ਸਮਝਦੇ ਹੋਣ। ਅੱਜ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਹਦੇ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ 'ਆਪਣੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁੱਟ' ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਪਰਖੰਡੀ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੁਨਰ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੂਰਤੀਆਂ ਬੋਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਦੇਵਤਾ ਉੱਪਰੋਂ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਆਦਿ। ਪਰ 'ਪੇਟਬੋਲਾ' ਦਾ ਸ਼ਬਦੀ ਅਰਥ ਹੈ 'ਪੇਟ ਤੋਂ ਬੋਲਣਾ'; ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਉਸ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਰੂਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਸ ਵਿਚ ਕਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ (ਭਾਵ ਪੇਟ ਵਿੱਚੋਂ) ਬੋਲਦੀਆਂ ਸਨ।⁵ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਤੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ।⁶ਟਰੇਬ ਫ਼ਾਰ ਟੁਡੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬ 'ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 2' ਵਿਚ 'ਭੂਤ' ਤੇ ਵਾਧੂ ਲੇਖ ਵੇਖੋ।⁷ਸਾਡੀ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਜਾਹਿਰ ਹੈ। ਬਦਰੂਹ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਚ ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਪਰਮਪ੍ਰਾਨ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਸੇਵਕ ਹਨ। ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਬਦਰੂਹਾਂ ਜਾਣੀ-ਜਾਣ (ਸਭ

ਕੁਝ ਜਾਣਨ ਵਾਲੀਆਂ) ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪਰ ਭਵਿੱਖ ਦੱਸਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਨਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ।⁸ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਮਸੀਹੀਅਤ ਨੂੰ ਵੇਖੋ। ਕਥਿਤ 'ਮਸੀਹੀਅਤ' ਦੇ ਕੁਝ ਰੂਪਾਂ ਨੇ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਵਰਜਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਹਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।⁹ 'ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਣ ਵਾਲਿਆਂ' ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਹੋ ਕੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।¹⁰ 'ਅੱਤ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਊਸ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ 'ਮੁਕਤੀ' ਦੇ ਵੀ ਕਈ ਅਰਥ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੁੜੀ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਉਹਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਹੋਵੇ; ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਦਰੂਹਾਂ ਸੱਚੇ ਖ਼ੁਦਾ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਛਾਣਦੀਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਲਗਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਕੁੜੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮੂਰਤੀਪੂਜਕ ਹੋਣ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਸੀ।

¹¹ਯੂਨਾਨੀ ਵਿਚ 'ਦੁਖੀ ਹੋ ਗਿਆ' ਹੈ। 'ਅੱਕ ਗਿਆ' ਉਸ ਕੁੜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪੌਲਸ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। NASB ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਉਹਦੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਬੋਲਣ ਨਾਲ 'ਚਿੜ' ਗਿਆ।¹² ਯਿਸੂ ਨੇ ਬਦਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 1:24, 25, 34)।¹³ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਮੁਤਾਬਕ ਵੇਖੋ: ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।¹⁴ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਫੜਿਆ, ਲੂਕਾ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਰਗੇ ਲਗਦੇ ਸਨ (ਲੂਕਾ ਇਕ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਤਾਂ ਯਹੂਦੀ ਸੀ ਪਰ ਪਿਤਾ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਸੀ) (ਆਇਤ 20)। ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਸੌਖਾ ਹੈ: ਉਹ ਪੌਲਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਏ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦ ਉਹ ਉਹਨੂੰ ਖਿੱਚ ਕੇ ਲਿਆਏ ਤਾਂ ਸੀਲਾਸ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਸੀ।¹⁵ ਆਇਤ 19 ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਇਆ ਸ਼ਬਦ 'ਹਾਕਮਾਂ' ਆਇਤ 20 ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ 'ਸਰਦਾਰਾਂ' ਨਾਲੋਂ ਫ਼ਰਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਪਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਦੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹੋਣ।¹⁶ ਕਈ ਸਾਲ ਤਕ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ 'ਬਜ਼ਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਫ਼ੇਰੀ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਦੇ ਰੌਲੇ ਰੱਪੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਬਜ਼ਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਦਰਜ 'ਬਜ਼ਾਰ' ਕਿਸੇ ਅਮੀਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਚੌਕ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫ਼ਿਲਿੱਪੀ ਦੇ ਫ਼ੋਰਮ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੈ, ਲਗਭਗ ਫੁੱਟਬਾਲ ਦੀ ਅੱਧੀ ਗਰਾਊਂਡ ਜਿੰਨਾਂ।¹⁷ ਆਇਤ 19 ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ 'ਬਜ਼ਾਰ' ਦਾ ਮੂਲ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *agoran* ਹੈ।¹⁸ ਇਸ ਚਬੂਤਰੇ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *bema* ਸੀ (18:12 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਫ਼ਿਲਿੱਪੀ ਵਿਚ *bema* ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਗੋਰਾ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਹੈ।¹⁹ ਇਕ ਵਾਰ ਲੂਕਾ ਨੇ, ਫਿਰ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।²⁰ ਜ਼ਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਧਿਆਇ 18 ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਵੇਖਾਂਗੇ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਮ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਆਇਤ 2)। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਕੱਢਣਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਰੋਮੀ ਬਸਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

²¹ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਰੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਕਸਦ ਸੀ।²² ਯਾਦ ਰੱਖੋ: ਰੋਮੀ ਬਸਤੀਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤੇ ਰੋਮੀ ਸਨ।²³ ਕੈਨ ਆਰ. ਡਰਹਮ, 'ਸੀਨਜ਼ ਐਂਟ ਫਿੱਲਿਪੀ,' *ਐਕਟਸ ਦ ਸਪੈਡਿੰਗ ਫਲੋਮ* (ਸਰਸੀ, ਆਰਕੈੋਸਾ, ਹਾਰਡਿੰਗ ਯੂਨੀਵਰਸਟੀ, 1989), 189. ²⁴ ਅਗਲੇ ਪਾਠ 'ਖਰੋ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼' ਪਾਠ ਵਿਚ 17:5 ਤੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ। ²⁵ ਰੋਮੀ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਲਿਕਟਰ' ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ। ²⁶ ਮੈਂ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਸੇਟੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਗੰਢ ਤੇ ਜਿਹਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ax ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਯੂਰੋਪ ਦੇ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ²⁷ ਇਟਲੀ ਵਿਚ ਦੂਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੁਸੋਲਿਨੀ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਰੋਮੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਭੇਤਾਂ ਤੋਂ ਫ਼ਾਇਦਾ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਇਸ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਵੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ²⁸ ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ, *ਨਿਊ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਐਕਟਸ ਆਫ਼ ਅਪੋਸਟਲਜ਼*, (ਡਿਲਾਈਟ, ਆਰਕੈੋਸਾ: ਗੌਸਪਲ ਲਾਈਟ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., ਮਿਤੀ ਰਹਿਤ), 107. ²⁹ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੋਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਤ 37 ਤਕ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ, ਸੋ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਅਸਰ ਬਹੁਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਬਹੁਤਾ ਤਰਕਸੰਗਤ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ਰੋਮੀ

ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਣ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਹਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੁਣੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।³⁰ ਡਿਲਿਪੋ ਵਿਚ ਉਹਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਮਾਰ ਝੱਲਣੀ ਪਈ ਸੀ।

³¹ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਕਿ ਦਰੋਗੇ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਲਵਾਰ ਕੱਢੀ (ਆਇਤ 27), ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ (ਵਰਦੀ ਪਾ ਕੇ) ਸੁੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੂਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕੁਆਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਚ ਜਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਸੌਂ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪੇਟੀ ਲਾਹ ਕੇ ਉਹ ਬਾਹਰ ਭੱਜਿਆ ਹੋਵੇ।³² ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜੇ ਕੋਈ ਗਾਣਾ ਆ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ 'ਗਮਗੀਨ' ਹੀ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਉਹ ਭਜਨ ਗਾ ਰਹੇ ਸਨ।³³ ਭਲਾ ਲੂਕਾ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 'ਅਧੀ ਰਾਤ' ਗਾਉਣ ਦੇ ਜ਼ਿਕਰ ਤੋਂ ਇਹ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਦੁਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਲਈ ਆਪਣਾ ਚਾਲ ਚੱਲਣ ਵਿਖਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ? ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ।³⁴ ਖੁਦਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਬਦਲਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਠਾਕ ਹੋਣ ਤੇ ਉਹ ਵਡਿਆਈ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਗ਼ਲਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਉਹ ਸਾਥੋਂ ਵਡਿਆਈ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।³⁵ ਤੁਰਕੀ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਮੈਂ ਗਿਆ, ਮੈਨੂੰ ਗੁਜ਼ਰੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਉੱਥੇ ਆਏ ਵੱਡੇ ਭੂਚਾਲਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਮਿਲੇ।³⁶ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ-ਜਿਵੇਂ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਪਿਛਲੀਆਂ ਦੋ ਖੁਦਾਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 5: 19; 12: 7, 10, 11)।³⁷ ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 12: 19.³⁸ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਪੌਲਸ ਨੇ ਦਰੋਗੇ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਪਰ ਦਰੋਗੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ? ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਕਲ ਕੇ ਨੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਲੂਕਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਪੌਲਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿਚ ਦਰੋਗੇ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਾਫ਼ ਵੇਖ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਰੂਹਾਨੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ।³⁹ ਇਸ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਡਿਊਟੀ ਤੇ ਸਨ ਪਰ ਸਭ ਦੇ ਸਭ ਨੇੜੇ ਸਨ।⁴⁰ ਦੂਜੇ ਕੋਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਭੱਜੇ, ਜਦਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ? ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਦੇਰ ਲਈ ਡੈਂਬਰ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਪੌਲਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਉਹ ਉਹਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਸਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਉੱਥੇ ਰੱਖ ਛੱਡਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸਨ। ਫਿਰ, ਇਹ ਵੇਰਵਾ ਲੂਕਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

⁴¹ਘੱਟੋ-ਘੱਟ, ਉਹਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਭੇਜੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਹਨ।⁴² ਕੋਈ ਲੋਕ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਰੋਗੇ ਦੇ ਘਰ 'ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ' ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਆਇਤ 34)। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ *ਟਰੱਥ ਫਾਰ ਟੁਡੇ* ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬ 'ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 3' ਦੇ ਪਾਠ 'ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੁਲਾਹਟ ਦਾ ਜਵਾਬ' ਵਿਚ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ।⁴³ ਸਵੇਰੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਦਾ ਵਕਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦ ਦਰੋਗੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਣੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ।⁴⁴ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਦਖਾਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਕੋਈ ਤਲਾਅ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਦਰੋਗੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਦਖਾਨੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅੱਖਿਆਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖ਼ਬਰਦਾਰੀ ਕਰਨ' ਦਾ ਜ਼ਿਮਾ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੋਠਰੀ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਦਾ ਨਹੀਂ।⁴⁵ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਤਕ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਖਾਧਾ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।⁴⁶ ਕ੍ਰਿਸਪੁਸ ਅਤੇ ਦਰੋਗੇ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਬਣਨ ਵਿਚ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ: ਕ੍ਰਿਸਪੁਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ (18: 8) ਵਿਚ ਬਪਤਿਸਮੇ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਦਾ ਵਚਨ ਮੰਨਣਾ ਵੀ ਸੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1: 14)।⁴⁷ ਬਹਿਸ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ: 'ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 16: 31 ਵਿਚ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਬਪਤਿਸਮਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।' ਜੇ ਇਹ ਤਰਕ ਸਹੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਤੱਬਾ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰ ਵੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 16: 31 ਵਿਚ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇ, 'ਪਰ 'ਵਿਸ਼ਵਾਸ' ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਤੱਬਾ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ,' ਤਾਂ ਫਿਰ 'ਵਿਸ਼ਵਾਸ' ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਬਪਤਿਸਮਾ ਵੀ ਕਿਉਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ? ⁴⁸ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ, *ਨਿਊ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਐਕਟਸ ਆਫ਼ ਅਪੋਸਟਲਜ਼* (ਡਿਲਾਈਟ, ਆਰਕੈਂਸਾ, ਗੌਸਪਲ ਲਾਈਟ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., ਮਿਤੀ ਰਹਿਤ), 103. ⁴⁹ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਪੁਰਾਤਨ ਹੱਥਲਿਖਤ ਤੋਂ ਸੰਖੇਪ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਭੂਚਾਲ ਤੋਂ ਘਬਰਾ ਗਏ

ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਲਿਖਤ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਇੰਜ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ।⁵⁰ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਸੀਲਾਸ ਕੋਲ ਵੀ ਉਹੀ ਰੋਮੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਪੌਲਸ ਕੋਲ ਸੀ।

⁵¹ਹਿਸਾਬ ਸਹੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੌਲਸ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਦੇ ਮਿਲਣ ਦਾ ਪਛਤਾਵਾ ਕੀਤੇ ਬਗ਼ੈਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਮੁੜ ਆਇਆ (20: 1, 2, 6)।⁵² ਬਾਈਬਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ *civis Romanus sum*, 'ਮੈਂ ਰੋਮੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਾਂ' ਪੁਕਾਰਨ ਦੀ ਹੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪੌਲਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਤਰਸੁਸ ਵਿਚ ਇਕ ਰੋਮੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦਰਜ ਹੋਵੇਗਾ; ਪਰ ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਉਹਦਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਨਾਂਅ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਦੀ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਨਕਲ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।⁵³ ਐਚ. ਲਿਓ ਬੋਲਸ, *ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਐਕਟਸ ਆਫ ਦ ਅਪੋਸਟਲਜ਼* (ਨੈਸ਼ਵਿੱਲੇ: ਗੋਸਪਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੰ., 1976 ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ), 268. ⁵⁴ ਕਾਫ਼ਮੈਨ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਲਿਖਤ ਦੇ ਮਹਾਨ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ' ਕਿਹਾ (ਜੇਮਸ ਬਰਟਨ ਕਾਫ਼ਮੈਨ, *ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਐਕਟਸ* [ਆਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਸ: ਫਰਮ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1976], 325)। ਇੰਵੈਂਜਲਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਹੋਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਪਰ ਇਹਦੇ ਉਲਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਹੋਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕੀਤੀ।⁵⁵ ਡਰਹਮ, 192. ⁵⁶ ਜੇ ਇਸ ਪਾਠ ਨੂੰ ਸਰਮਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵੀ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਦਰੋਗੇ ਵਾਂਗ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲੈਣ।

© 2009 Truth for Today